

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж 1194/23
18.9.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ у већу састављеном од судија Радмиле Радић, председника већа, Иване Марковић Радојевић и Весне Дамјановић, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., коју заступа пуномоћник Раде Бабовић, адвокат из Београда, ул.Славка Родића бр.11/1/5, против тужене ББ из ..., чији је пуномоћник Предраг Савић, адвокат из Београда, ул.Приморска бр.20, ради утврђења, одлучујући о жалби тужиле изјављеној против пресуде Другог основног суда у Београду П 1290/22 од 27.12.2022. године, у седници већа одржаној дана 18.9.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, жалба тужиле и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Другог основног суда у Београду П 1290/22 од 27.12.2022. године.

Образложење

Побијаном пресудом, ставом првим изреке одбијен је тужбени захтев тужиле којим је тражила да се утврди да 1/2 ванкњижног права својине на породичној стамбеној згради, која се налази у ..., ..., ул.... бр... и пратећег објекта, који се налази на кат.парцели бр...., уписаних у Лист непокретности ... КО ..., улази у састав заоставштине пок.ВВ, бив.из ..., као неоснован. Ставом другим изреке обавезана је тужилца да туженој исплати на име трошкова парничног поступка износ од 70.500,00 динара са законском затезном каматом од дана извршности до коначне исплате.

Против наведене пресуде тужилца је благовремено изјавила жалбу, побијајући је у целости из свих законских разлога прописаних чланом 373 став 1 Закона о парничном поступку. Трошкове другостепеног поступка није тражила.

Испитујући побијану пресуду у границама прописаним чланом 386 Закона о парничном поступку (“Службени гласник РС” бр.72/11, 55/14, 87/18, 18/20 и 10/23-

др.закон), Апелациони суд је оценио да је жалба тужиље неоснована.

У првостепеном поступку нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 1, 2, 3, 5, 7 и 9 Закона о парничном поступку, на које другостепени суд, пази по службеној дужности, а жалбом тужиље се не указује на другу битну повреду поступка, која је могла бити од утицаја на законитост и правилност ожалбене пресуде.

Према чињеничном утврђењу првостепеног суда, тужиља АА је ћерка, а тужена ББ супруга сада пок.ВВ, преминулог дана 13.12.2020. године, чија заоставштина је расправљена правноснажним решењем Јавног бележника ... УПП бр.204-2021 од 26.07.2021. године, чију заоставштину чини право својине на кат.парцели ..., површине 21,25 м2 потес ..., пољопривредно земљиште, право својине на кат.парцели ..., површине 13,97 м2, потес ... пољопривредно земљиште, обе уписане у ЛН ... КО ..., као и средства на текућем рачуну и средства по основу неисплаћених пензија код Фонда ПИО, а на којој имовини су као наследници у обиму удела од по 1/3 оглашене супруга оставиоца, овде тужена ББ и ћерке, овде тужиља АА и ћерка ГГ. Сада пок.ВВ и тужена ББ су били у брачној заједници од 1973. године, па све до ВВ смрти (13.12.2020. године). Родитељи тужене, сада пок.ДД и ЂЂ, су купили 1950-их година плац са малом кућом у ... у ул...., тада бр...., која је срушена и на том месту су саградили нову кућу, средствима обезбеђеним из кредита који су код банака подигли њени родитељи и од новца који је отац тужене добио продајом своје очевине. Градња куће је започета у мају 1976. године, а у августу исте године је стављена под кров и последње улагање у спорни објекат родитељи тужене су извршили 1978. године у ком стању је кућа и данас. Решењем СО Чукарица, Секретаријата за комунално-стамбене и грађевинске послове од 05.01.1976. године, одобрено је ДД из ..., да по извршности решења може изградити породичну стамбену зграду висине П + 1, спрат са једним станом и једном гаражом на кат.парцелама бр...., ... и ... КО ... У време градње предметне непокретности сада пок.ВВ и тужена су живели на наведеној адреси, где је тужена и рођена, у помоћној згради, а након што су родитељи тужене изградили кућу, заједно са њима су живели у предметној непокретности. Тужена је радила као административни радник у "...", а сада пок.ВВ је радио као продавац. Правноснажним решењем Другог општинског суда у Београду О 579/92 од 15.04.1992. године на целокупној заоставштини сада пок.ДД, бив.из ..., која се састоји од права коришћења кат.парцеле ... површине 10 а 42 м2, уписане у ЗКУЛ ... КО ..., право својине са 1/2 идеалног дела на кат.парцели ... површине 1 ха 8 а и 42 м2, као и ванкњижног права својине на породичној стамбеној згради висине П + 1, спрат са једним станом и једном гаражом на кат.парцели бр...., ... и ... КО ..., за наследника је оглашена тужена.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је одбио тужбени захтев налазећи да тужиља, на којој је био терет доказивања у смислу члана 231 ЗПП, није приложила, нити предложила извођење доказа на околност висине зараде које су остваривали брачни другови, сада пок.ВВ и овде тужена у време зидања објекта, доказе о средствима која су улагана, доприносе сваког од брачних другова, било у раду, ангажовању радне снаге или старању о деци и друго, али и доказе на околност вредности објекта у време зидања, а што се може једино утврдити вештачењем од стране судског вештака грађевинске струке и судског вештака актуара на околност утврђења удела сваког од брачних другова у стицању тог објекта, а што

тужила није учинила.

Све важне чињенице за доношење одлуке о основаности тужбеног захтева, првостепени суд је потпуно и поуздано утврдио изведеним доказима које је правилно оценио применом одредбе члана 8 Закона о парничном поступку, на тако утврђено чињенично стање правилно је применио и материјално право. Разлоге које за свој чињенично правни закључак дао првостепени суд у свему као правилне и аргументоване прихвата и овај суд, као другостепени, те одлуку посебно не образлаже на основу овлашћења из члана 396 став 2 Закона о парничном поступку.

Супротно жалбеним наводима тужиле и по оцени овог суда, осим што је приложила оставинско решење Јавног бележника ... УПП 204-2021 од 26.07.2021. године, те предложила да се саслушају парничне странке, није на припремном рочишту ставила ниједан други потпуни предлог за извођење доказа, а што је била дужна у смислу одредбе члана 231 став 2 ЗПП. Наиме, у случају када се тражи утврђење права својине на непокретности по основу стицања у браку, неопходно је приложити доказе на околност висине зарада које су остваривали брачни другови, сада пок.ВВ и овде тужена, у време зидања објекта, доказ о средствима која су улагана, доприносе сваког од брачних другова, било у раду, ангажовању радне снаге или старању о деци и друго, али и доказ на околност вредности објекта у време зидања истог, а што се једино може утврдити вештачењем од стране вештака грађевинске струке, као и вештачењем од стране вештака актуара на околност утврђивања удела сваког од брачних другова у стицању тог објекта, а што тужила није предложила.

Правило о терету доказивања које је формулисано у одредби члана 231 ЗПП представља посебно предвиђени метод који судија, после завршеног доказног поступка и слободне оцене доказа треба да користи да би закључио да ли постоје или не постоје битне чињенице. Ово правило у објективном смислу је формулисано и конкретизовано са циљем да се оствари дужност надлежног суда да пружи заштиту, односно да се осигура право странке на приступ суду као део права на правично суђење прокламовано чланом 6 Европске конвенције за заштиту људских права и основних слобода ("Сл. лист СЦГ" – Међународни уговори, бр. 9/03, 5/05, 7/05, "Сл. гласник РС – Међ. уговори", бр. 12/10, 10/15). До примене правила о терету доказивања не долази кад суду стоји на располагању довољно доказних средстава и кад он, помоћу њих, може да се увери у истинитост или неистинитост изнесених чињеничних навода, већ значај овог правила долази до изражаја тек кад суд на основу расположивих доказних средстава не може да формира уверење о истинитости правно релевантне чињенице. Чланом 313 ЗПП прописано је да ће суд постављањем питања да се стара да се у току расправе пруже потребна објашњења да би се утврдиле чињенице од којих зависи одлука о основаности тужбеног захтева. Такође чланом 7 став 1 и чланом 228 овог закона, прописано је да је странка дужна да изнесе чињенице и предложи доказе на којима заснива свој захтев или којим оспорава наводе и доказе противника. То даље значи да ће суд утврђивати истину, али не апсолутну истину, али истину у оквиру предложених и изведених доказа, применом искуства, праксе и савремене науке. Низ радњи које чине доказивање окончава се оценом доказа. То је вредновање изведених доказа на основу којег суд изводи закључак о питању постојања доказиване чињенице. До тог закључка суд долази по свом уверењу на основу савесне и брижљиве оцене сваког доказа засебно и свих доказа заједно, као и на основу резултата целокупног

поступка (члан 8. Закона). Закон не одређује ранг доказних средстава. Свако доказно средство може се употребити за доказивање сваке чињенице.

Неосновано је жалбено указивање тужиље да је приликом доношења првостепене пресуде учињена битна повреда одредбе члана 374 став 2 тачка 7 ЗПП и да тужиљи није дата могућност да да свој исказ у својству парничне странке, те јој тиме није дата могућност да изнесе чињенице које су њој познате, везано за захтев који је поставила.

Наиме, како то из стања у списима произлази, на припремном рочишту које је одржано дана 21.10.2022. године, одређено је извођење доказа саслушањем парничних странака и читањем приложених писаних доказа, те је на рочишту за главну расправу одржаној дана 27.12.2022. године изведен доказ саслушањем тужене у својству парничне странке, а у одсуству уредно позване тужиље у својству парничне странке, која није оправдала изостанак са тог рочишта, те су неосновани жалбени наводи тужиље да је првостепени суд морао одложити то рочиште и омогућити тужиљи, која живи у Немачкој, да овај исказ да, а све у ситуацији када тужиља није ставила предлог за извођење доказа вештачењем, путем вештака грађевинске струке и вештака актуара, а имајући у виду да је тужиља тужбу против тужене поднела суду преко пуномоћника из реда адвоката, који пуномоћник ју је и заступао током овог поступка и штитио њена права и интересе, те су неосновани жалбени наводи да тиме што тужиља није саслушана у својству парничне странке, истој ускраћено право на расправљање, а с обзиром да је на рочишту одржаном дана 27.12.2022. године изведен доказ саслушањем тужене у својству парничне странке и пуномоћник тужиље је расправљао пред судом постављањем питања туженој. Све да је првостепени суд и извео доказ саслушањем тужиље у својству парничне странке, исто не би довело до другачије одлуке, а у ситуацији кад тужиља није предложила извођење доказа вештачењем путем вештака грађевинске струке и актуара.

Неосновани су жалбени наводи тужиље да је првостепени суд неоправдано одбио предлоге тужиље на рочишту одржаном дана 27.12.2022. године да се у доказном поступку саслушају, као сведоци, ЕЕ и ЖЖ, на околност учествовања у градњи куће, а с разлога што је тужиља преклудирана у предлагању нових доказа у смислу члана 308 у вези члана 314 ЗПП, а с обзиром да је припремно рочиште одржано дана 21.10.2022. године и на истом рочишту и завршено, а тужиља није учинила вероватним да без своје кривице није могла те предлоге да изнесе и предложи на припремном рочишту.

И по оцени Апелационог суда, тужиља на којој је био терет доказивања у смислу члана 231 ЗПП, није суду пружила доказе на околност да предметна непокретност улази у заоставштину сада пок.ВВ, а насупрот томе, тужена је суду приложила све писмене доказе на околност да су предметну непокретност градили њени сада пок.родитељи ДД и ЂЂ, својим новчаним средствима добијених од дизања кредита код банака, као и од средстава из посебне имовине сада пок.ДД, те да предметна непокретност, кућа у ..., је у смислу члана 168 став 1 Породичног закона, посебна имовина тужене ББ, коју је иста наследила од свог оца, сада пок.ДД по оставинском решењу Другог општинског суда у Београду од 15.04.1992. године, и ово своје право уписала у земљишним књигама.

Приликом одлучивања о основаности жалбе, односно законитости и правилности првостепене пресуде, другостепени суд је ценио и остале жалбене наводе, али будући да не могу довести до другачије, за жалиоца повољније одлуке у овом поступку, није их посебно образлагао, сагласно члану 396 став 1 и 2 ЗПП.

Из изложених разлога, првостепена пресуда је потврђена у ставу првом изреке, применом одредбе члана 390 ЗПП и одлучено као у изреци.

Потврђена је и одлука о трошковима поступка, садржана у ставу другом изреке побијане пресуде на основу члана 401 тачка 2 ЗПП, донета правилном применом одредбе члана 153, 154 и 163 ЗПП, као и Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката, важеће у време пресуђења.

**Председник већа-судија
Радмила Радић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић